

тань та поширює дослідницький пошук за межі навіть одного предмету і логічно пов'язаний з декількома предметами. З другого боку, завдання повинні носити евристичний характер, від виконання яких студент отримує пізнавально-амбіційне задоволення. Студент повинен відчувати себе справжнім науковцем у певній галузі. Пропонується такий вид завдань, як командні проекти: коли проект чи комплексне завдання вимагає участі не одного а декількох студентів. Спільний проект передбачає самостійний пошук необхідної інформації окремих студентів з наступним обговоренням та дискусіями, які можуть знову підняти питання про необхідність подальшого пошуку інформації для поширення або завершення комплексного завдання або проекту. Такі види самостійної роботи виховують у студентів навички командної роботи, почуття відповідальності за свою ділянку роботи, спонукають їх до винаходу оригінальних шляхів рішення питань, поширення пошуку необхідної інформації.

О.Д.Динник, викладач
odkonotop@mail.ru

Конотопський інститут СумДУ, м. Конотоп

МЕТОДИ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Національна система освіти нині потребує теоретико-методологічного обґрунтування основних напрямів свого становлення й розвитку. Стрижневий напрям прогресивних педагогічних технологій - це особистісний підхід до студентів у навчально-виховному процесі, який об'єднує і втілює такі виховні ідеї та принципи:

- ідею розвитку особистості, чи особистісної спрямованості виховання й освіти;
- загальнолюдські принципи гуманізму;
- ідею демократизації педагогічних взаємин як основи формування демократичної особистості;
- поглиблення індивідуального підходу;
- принцип відповідності навчання і виховання;

У зв'язку з цим освітня функція нині втрачає провідну роль, поступаючись своїм місцем функціям виховній, розвитковій і самовдосконалення.

Методи позааудиторної роботи покликані допомогти вихованцю вищого навчального закладу набути знання в процесі самостійної роботи. Відомо, що ніхто просто так не отримує певну сукупність знань,

навичок і вмій; їх можна здобути тільки доклавши чималих зусиль. Самостійна робота студента включає в себе закріплення і поглиблення раніше набутих теоретичних знань, практичних навичок й умій, а також оволодіння новими. Сучасні освітні процеси і науково-технічна революція роблять метод самостійної роботи одним із основних.

Найпоширенішим видом самостійної роботи є робота з друкованими джерелами. Організуючи позааудиторну роботу, педагог повинен надавати індивідуальні консультації та контролювати хід виконання завдань студентом, бо тільки тоді вона реалізує свої освітні та виховні функції, якщо буде планомірною, систематичною та змістовною. Вважаємо модульно-рейтингову систему навчання як таку, що заохочує студентів до самостійної роботи, сприяє прагненню до самоосвіти та самовиховання.

На власному досвіді дійшли висновку, що необхідно ширше включати в навчальний процес ділові ігри, заняття-змагання, які вимагають від студента ґрунтовної самостійної підготовки, викликають професійний інтерес, включають нестандартний характер навчально-пізнавальної діяльності, а саме: змагальність, емоційність і проблемність. Тематика ділових ігор повинна обговорюватися на кафедрах і передбачати самостійне вивчення та виконання більшої частини трудомістких робіт в позааудиторний час, а в аудиторії студенти аналізують, порівнюють, шукають оптимальні варіанти з поставленої задачі або проблеми.

Так, в якості проміжного контролю знань із курсу «Технологія конструкційних матеріалів» в Політехнічному технікумі Конотопського інституту СумДУ було проведено заняття – змагання. План змагання складався з письмових і усних завдань, що дозволили студентам повною мірою розкрити свої знання і уміння як в індивідуальній, так і в командній формі роботи.

Використання у навчальному процесі різноманітних тематичних та професійних конкурсів на рівні навчального закладу стимулює інтерактивне спілкування між викладачами та студентами, яке охоплює аудиторний та позааудиторний час.